De Sfintele Paşti, cozonacul nu trebue să lipsească din casa nici unei gospodine.

Dacă primeşti oaspeţi, nu-i lăsa să plece fără a-ţi lăuda felul cum i-ai primit şi ospătat.

Unii oameni mănâncă zahăr şi dulciuri numai când sunt bolnavi, — spre a se însănătoşi.
Alţii, mănâncă zahăr şi dulciuri cât sunt sănătoşi, pentru a nu se îmbolnăvi.
Ultimii, sunt cei înţelepţi.

LA BUTUC

Pe colina, ce se ridică lin între văi, ca într'un cerc ţuguiat sus şi turtit jos, se întinde satul. Răsare de departe ochilor, ca un punct verde şi alb de desimea pometurilor. Înfloresc cireşii, iar zarzării şi-aştern mereu florile pe iarba crudă. E pe la amiaz. Zi de Paşti. A doua înviere. Ca o ghionoae ciocâne toaca de lemn în turla bisericii. Încep apoi clopotele să-şi dângâne credinţa neclintită, să-şi legene în aer potopul de nădejdi.

A înviorat firea, slobozind toate puterile ei de viaţă, alungând gerul, făcând să colcăe căldura. „Cristos a înviat din morţi cu moartea pre moarte călcând şi celor din mormânturi viaţă dăruindu-le!" rosteşte slujitorul Domnului din altar. Da. A înviat Cristos şi s'a omorît moartea! A 'nviat Cristos şi s'a sugrumat păcatul! A înviat Cristos şi a renăscut omenirea! A înviat Cristos şi a izvorît mântuirea sufletelor!

S'a sfârşit slujba. Se strâng mirenii în faţa lăcaşului dumnezeesc. Butucul rânjeşte ca o talpă de iad. Cată la toţi cei din jur. Cui o veni rândul? Varga stă rezemată de el, tremurând de nerăbdare, să se'mbletească pe carne moale, s'o desfioare de patimi. O toporişcă e înfiptă în buza lui.

Preotul a ieşit în uşa amvonului, coboară treptele. Sună de trei ori în dungă alama sfântă, semnul judecăţii apropiate. Printre poporeni tăcere, nelinişte, teamă. Văd faţa încruntată a celui dat să fie părinte drept, aducând mângâere, dar şi pedeapsă. Se uită la el ca la un adevărat tată. Cearta lui e sfichi usturător şi lovitura lui trăsnet. Azi are să fie mai aspru ca ori când. Vorbeşte scurt, mai scurt ca întotdeauna:

— De astă dată butucul vrea să ţintuiască un păcat şi să şteargă o ruşine!

Lasă capul în jos, în semn de amărăciune, apoi ridicându-l repede şi dârz spre cer:

— Păcatul şi ruşinea asta, voia Celui de sus a fost aşa, a căzut pe casa mea, pe obrazul meu!

Stă o clipă nemişcat, ca o stană de piatră, cu ochii închişi, cu degetele încrucişate pe piept. Deodată izbucneşte, ca o volbură de apă înnăboită:

— Păcatul rămâne să-l poarte sufletu-i slab şi trupu-i nevrednic, în chinuri până la izbăvire; ruşinea trebue spălată însă azi, prin mâinile mele!

Şi, zicând aşa, înfiacă de coade, de coadele mari, negre, lăsate pe spate, pe copila-i mai mică, pe Ruxandra, şi, târând-o la trunchi, le-a pus pe el. A ridicat apoi barda şi a repezit-o greoaie. Ascuţişul ei a retezat mândrie de păr, lăsat să spânzure de scrijlitură. Fata a rămas în genunchi, cu umerii plecaţi, cu podul palmelor peste genele umede. Norodul aştepta par'că ceva mai mult, nu se da dus

Aprins la faţă, înfierbântat de ciuda ce-l cuprinsese şi de îndemnul mulţimii, uitând de hotărirea luată, să se oprească aci, bătrânul păstor a prins în mână joarda şi a dat să lovească; dar, înălţând fruntea spre crucea de pe turla clopotniţii, ca spre o icoană, ce ştie toate tainele inimilor, a simţit un clocot în adâncul lui, a aruncat nueaua cât colo şi a plecat, tremurând pe drum.

De atunci n'a mai dat pe la casa obştească de rugăciuni. A bolit şi s'a stins, cum se stinge o flacără părăsită, neîngrijită, ne înţeleasă, luptând singură cu vântul, să piară, să nu piară, ba mai bine să piară, să scape odată de grije. Vorbea în dodii, spovedindu-se vântului. A spălat ruşinea, dar când a voit să biciuiască păcatul, a svâcnit, în adâncul uitat al flinţei lui, fărâma de jar de sub spuza uitării, şi, neavând pe cine să roage, să-l pue pe el la butuc, a pornit năuc şi s'a frământat amarnic.

In urma lui au rămas două fete mari. Una, cea făr'de podoaba fecioriei, s'a aciolat la o mânăstire; iar cealaltă, Smaranda, a împletit cosiţă sivă, tămâind, în fiece zori de zi, luni şi ani d'arândul, ţărâna de pe trupul părintelui, ca să i se uşureze şi povara şi fără de legea. Şi A Tot Puternicul a văzut şi a ascultat sdrumicarea ei. Şi, ca semn al îndurării şi al milostivirii Lui, a făcut să odrăslească rădăcina din curtea altarului creştin, retezătura de stejar, care, fără grai şi fără simţire, a văzut atâta durere şi a auzit valuri de icniri de plâns, cutremurându-se însă de sbuciumul peste fire de mare al unui tată, care-şi slutea şi-şi umilea, în faţa credincioşilor, pe fiica îndrăgită cu logodnicul sorei ei, greşală suptă din greşalele lui, din anii de demult şi încă neispăşită, când, în taină, a urzit şi a ţesut legături ne'ngăduite cu sora preotesei.

Mlădiţa de butuc a crescut şi dă umbră azi. De atunci el n'a mai zărit nepăsător mândrii stinse, n'a mai stat rece la svârcoliri de mădulare, n'a mai umezit de potop de lăcrămi. Acum se împart pe el în ziua de Paşti colaci şi colivă de sufletul preotului cu barbă colilie, dar voinic şi senin, ca un mag dela răsărit, ajuns de poveste din tată în fiu şi din bunic în nepoţi, acolo la biserica de pe deal, unde rămurile încărcate îşi scutură pupişorii peste pajiştea reavănă.

MIHAIL LUNGIANU

STUART MERILL
1863—1915

CÂNTEC DE PAŞTI

De clopote cu sunet lin,
De pasări sufletul mi-e plin!
Văd în oglinzile de ape
Cum stele tremură aproape.

Plin sufletul mi-e de biserici,
Plin sufletul îmi e de flori!
Copiii-şi uită de-al lor plânset,
Cântând prin aer, zâmbitori!

Plin sufletul mi-e de arhangheli
Plin sufletul de avântare!
Aud cum sorţii greu muncesc
Pentru speranţa din hambare.

Plin sufletul de 'nveselire,
Plin sufletul de Dumnezeu!
Mă leagă-acum la ochi, Iubire,
Să mă 'ndrumez pe drumul tău!

Trad. de I. M. GANE

RĂUTĂŢI

Păcăleli de Paşti

Amintirea celor dintâi ouă roşii, pe care le-am ciocnit în ziua de Paşti, e legată de peripeţii cu haz şi mai ales de o bătae pe care n'am s'o uit niciodată.

Aveam atunci aproape şase ani. Ca să scape probabil de colaborarea mea supărătoare, la încondeierea ouălor pentru Paşti, operaţie pe care o făcea de obicei în ajunul marei sărbători creştineşti, m'a trimes mama în satul vecin, la rudele din partea ei. Când am ajuns eu acolo, tocmai sosise unchiul meu dela oraş, de unde adusese, între alte bunătăţi, un ou de lemn încondeiat frumos, pentru unicul lui copil, cam de aceeaşi etate cu mine. Dar vărul meu era tare îmbujnat, nu-mi amintesc motivul, şi drept pedeapsă, unchiul mi-a dăruit mie oul de lemn. Nu mi-a spus însă că e de lemn, ci de... cotofană, care se găsesc numai la oraş, sunt aşa de tari, că dacă s'ar uni o sută de găini sau de raţe, n'ar fi în stare să facă un astfel de ou.

Era tare mucalit, unchiul Preda, Dumnezeu să-l ierte.

Işi poate oricine închipui bucuria şi mândria mea, că am un ou roşu aşa de frumos şi aşa de tare. M'am hotărît pe loc să fac de râs, a doua zi, toate găinile din satul meu. Dar ca să mă conving de spusele unchiului, mai ales că auzisem dela mama că e cam lăudăros, m'am furişat în propriul lui celar şi am făcut ravagii în coşul cu ouă proaspăt încondeiate şi roşite de mătuşa Maria. Apoi am trecut peste drum, la bunicii după mama, şi am repetat proba cu acelaş succes.

M'am întors acasă cu nasul de-un metru. Eram aşa de băţos şi aşa de misterios, că se mirau părinţii şi fratele mai mare şi-şi băteau joc de această ciudată schimbare în felul meu de a fi.

Cine a putut să doarmă în noaptea Paştelui?

La biserică m'am dus cu tata, mama urmând să vie mai târziu cu fratele cel mare. Mi s'a părut nespus de mult până să-mi dea moş Costache, dascălul, paşti din lingură, căci sfânta împărtăşanie o luasem în ajun, dis-de-dimineaţă.

Prima vitejie, cu oul meu de... cotofană, am făcut-o în paguba tatei. I-am spart trei ouă, unul după altul, şi rădeam să mor căci tata trecea drept meşter în alesul ouălor tari. Bineînţeles că lupta s'a dat pe întuneric. Iar pe tata l-am minţit că am luat oul de acasă, din grămadă. Şi grozav se mai mira el că am nimerit aşa tărie de ou.

La ziuă am plecat prin sat, cu îndrăzneală de Făt-Frumos, care se luptă cu smeii şi cu pădurile fermecate, aşa cum auzisem din basmele povestite de bunica. Imi părea rău că n'am buzunare mari, ca ale tatei. In ale mele nu încăpea mai mult de-un ou, în fiecare. Unde să pun prada?

In situaţia aceasta, m'am hotărît să mă mulţumesc numai cu plăcerea biruinţei, fără trofee.

Cum întâlneam un piţigoi de seama mea şi chiar mai mare, îl provocam la luptă şi-l lăsam plângând şi ocărând, cu ouăle drojdie. Eram hotărît să înfrunt mai ales pe ţigani. Căci tare mulţi mai erau în satul meu. Şi se făcuse svonul că au ouă tari, fiindcă le... călesc, aşa cum ar căli un topor sau un fier de plug. Adevărul era că mulţi ţigani, ca şi unii români dealtfel, obişnuiau să introducă smoală în ouă. S'a întâmplat însă, aşa ca să se schimbe bucuria în întristare, să găsesc în răscruci pe un văr al doilea, gogeamite flăcău, care ţinea un ou în mână şi se lăuda că nu se găseşte în tot satul unul mai tare ca al lui. Au încercat câţiva, probabil că mai încercaseră şi înainte, dar oul vărului se ţinea la înălţime.

Imi închipui numai decât că trebue să fie şi al lui tot de cotofană, mai ales că-l cercetaseră câţiva săteni şi găsiseră că nu e întărit cu smoală. Il provoc totuşi la luptă, spre hazul lui şi al celor de faţă, dar ezită să-şi pună mintea cu mine şi să-mi spargă aşa frumuseţe de ou. Văzând însă că stărui, s'a lăsat pe vine, ca să ajung să ciocnim, şi mi-a întins oul:

— Hristos a înviat!

— Adevărat a 'nviat!

Am dat cu putere — şi într'o clipă cămaşa nouă de borangic, a vărului cel mare, era plină de zeamă de ou. Ba şi pe faţă îl stropise. Căci oul lui era clocit.

Cei de faţă s'au pornit pe-un râs fără oprire. Nebun de necaz, vărul meu mi-a aruncat oul peste şapte case şi mi-a tras o bătae pe care n'am uitat-o încă. Dealtfel e cea dintâi bătae pe care o ţin minte.

Dar nici unchiul meu, cel cu oul de cotofană, n'a mai izbutit de atunci să mă mai păcălească.

KIR PANAIT

—xy⊙■⊙xx—

Mai sus...

Invierea Ta o lăudăm,
Şi o preamărim;
O cântăm,
Şi o ciripim:
Ingeri, oameni, ca şi păsărele;
Sori, luceferi, ca şi stele!...

Invierea Ta o prăznuim
Cu prea'nalta
Bucurie
A iubirii —
Mult mai 'naltă şi mai vie,
Decât ori şi care alta!...

Trandafirii
Sângelui nevinovat —
Pentru noi vărsat —
Sus, în slăvi de ceruri şapte,
In această sfântă noapte,
Ei, mai sus, te-au înălţat!...

CRIDIM.

De Paşti, în Spania creştină

Andalucia: O procesiune în „Săptămâna Sfântă"

Fiecare sărbătoare este închinată datinilor şi fiecare popor simte nevoia de a-şi manifesta făţiş, cu strălucire, mândria originilor şi descendenţei sale, întrucât o datină trezeşte, din trecut, toate îndemnurile invizibile, toate tainicele comori de energie prin care se înalţă şi se oţeleşte un popor. Nu există ţară din lume, care să nu-şi serbeze, într'un fel sau altul, sărbătorile, fie ele religioase sau naţionale; prin aceasta se reînvie trecutul apus şi se încadrează datinile în clipa prezentului.

Spania era odinioară patria marilor ceremonii religioase. Cea mai catolică dintre ţările globului, — lucrul acesta se ştie, — nu se bucura cu adevărat de o sărbătoare, fie chiar laică, dacă biserica nu era şi ea invitată la ceremonie şi cinste.

Iată dece în nici o ţară din lume, poate, afluenţa în biserică cu prilejul săptămânei Patimilor Mântuitorului nu era atât de mare ca în Spania. Desigur, că în Spania liberată, poporul profund catolic se înghesue şi azi în temple încă de vreme, de dimineaţă şi colindă dela o biserică la alta, până seara târziu, — cum e obiceiul în Joia Sfântă. Ingenunchiază, ascultă o parte din predică, face o mică rugăciune, apoi defilează prin faţa lui Christ acoperit cu mii dăre de flori şi uneori cu drapele.

In Joia sfântă, mai ales, frumoasele femei din Valencia, împodobite cu mantilla, umpleau străzile, îndreptându-se spre biserică.

Fiindcă această zi, în Spania, e şi sărbătoarea mantillei, — acel voal sau dantelă, mai preţioasă sau mai puţin preţioasă, cu care femeea spaniolă îşi acoperă capul când intră în biserică sau pentru a asista la o corridă. Femeile spaniole nu pot intra în casa Domnului cu capul descoperit; ele îşi manifestă umilinţa şi respectul faţă de divinitate, tocmai prin acoperirea părului, principala podoabă a capului lor. Fixată într'un piepten superb, înfipt în părul negru, „mantilla" fluturându-se încadrează minunat trăsăturile fine ale spaniolei.

Datina spaniolă, însă, în special în oraşe mari ca Sevilla şi Barcelona, mai cere ca, în Joia Paştilor, credincioşii să viziteze un număr cât mai mare de biserici, cel puţin şeapte. Cum spaniola are multă predilecţie pentru obiceiul de a merge pe stradă cu capul neacoperit, cum deci ar trebui să-şi pună în ziua aceasta de zeci de ori vălul pe cap şi să-l scoată la ieşire, ea a născocit pentru Joia Paştilor portul „mantillei", care-i permite să intre în biserică fără nici o altă formalitate.

Şi astfel, Joia Paştilor a devenit şi sărbătoarea mantillei. Firesţe, podoaba aceasta nu este purtată numai în Joia Sfântă, dar cum în acea zi o poartă absolut toate femeile din Spania, fără excepţie, spectacolul

Spaniolă în costum de sărbătoare

este minunat tocmai prin uniformitatea costumului. Iar ca amănunt de atrăgătoare graţie, — în vreme ce toate femeile arborează mantilele negre, în semn de doliu pentru patimile Mântuitorului, — aproape de umăr ele poartă de obicei şi câte un mic buchet de garoafe roşii, cari contrastează în chip fermecător cu podoaba cernită.

Şi dacă mai adaug că, de ziua Sfintei Joi a Patimilor, o datină ceva mai recentă îngăduie trecătorilor să fotografieze pe stradă toate fetele şi femeile tinere, fără a risca nimic din partea logodnicilor şi a soţilor, se vede că Săptămâna Sfântă nu este în Spania, — şi mai ales la Sevilla, — o epocă de desăvârşită întristare.

A doua zi după aceasta, însă, adică Vineri, este întotdeauna o zi tristă, căci atunci se desfăşoară procesiunile impunătoare şi grave ale prohodului şi înmormântării.

Invierea se serbează la ei Sâmbăta de dimineaţă, nu ca la noi, la miezul nopţii spre Duminică.

Zilele întâi şi a doua de Paşti se sărbătoresc ca şi la noi cu ouă roşii, dar lumea, în timpurile de pace, se duce, cea mai multă, la ţară, la iarbă verde.

Sunt foarte bogate, pitoreşti şi impresionante obiceiurile spaniole, prilejuite de această zi sfântă.

Minunate procesiuni religioase au loc în toate cetăţile spaniole, procesiuni cari nu au asemănare cu niciuna din restul lumei creştine.

Mai adaug că Paştile se numesc în limba spaniolă „Pascuas de resureccion", supranumite Paştile florilor. Este într'adevăr timpul când natura exuberantă produce cele mai multe flori. Această perioadă floralâ durează de altfel până la Rusalii, pe cari spaniolii le numesc „Pascuas de Pentacostes" şi care are o puternică legătură dogmatică şi tradiţională cu Invierea Domnului.

MIHAI TICAN

Domnii abonaţi sunt rugaţi ca la orice reclamaţie sau schimbare de adresă să binevoiască a ne trimite eticheta cu care primesc ziarul, iar spre a fi prompt serviţi, la reînoirea abonamentului să lipească pe cuponul mandatului poştal eticheta abonamentului expirat.